

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (ôsma komora)

z 5. marca 2020 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov – Koordinácia systémov sociálneho zabezpečenia – Nariadenie (ES) č. 883/2004 – Články 3 a 11 –

Vecná pôsobnosť – Dávky spadajúce do pôsobnosti tohto nariadenia – Kvalifikácia – Nemocenská dávka – Dávka v invalidite – Dávka v nezamestnanosti – Osoba, ktorá už nie je poistená v systéme sociálneho zabezpečenia členského štátu po tom, čo tam ukončila svoju zárobkovú činnosť a premiestnila svoje bydlisko do iného členského štátu – Žiadosť o priznanie príspevku na rehabilitáciu v bývalom členskom štáte bydliska a zamestnania – Zamietnutie – Určenie príslušnej právnej úpravy“

Vo veci C-135/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko), z 19. decembra 2018 a doručený Súdnemu dvoru 20. februára 2019, ktorý súvisí s konaním:

Pensionsversicherungsanstalt

proti

CW,

SÚDNY DVOR (ôsma komora),

v zložení: predsedníčka ôsmej komory L. S. Rossi, sudcovia F. Biltgen (spravodajca) a N. Wahl,

generálny advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Pensionsversicherungsanstalt, v zastúpení: J. Milchram, A. Ehm a T. Mödlagl, Rechtsanwälte,
- CW, v zastúpení: A. Pfeiffer, Rechtsanwalt,
- rakúska vláda, v zastúpení: J. Schmoll, splnomocnená zástupkyňa,
- Európska komisia, v zastúpení: M. Van Hoof a B.-R. Killmann, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 166, 2004, s. 1; Mim. vyd. 05/005, s. 72), zmeneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 465/2012 z 22. mája 2012 (Ú. v. EÚ L 149, 2012, s. 4) (ďalej len „nariadenie č. 883/2004“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Pensionsversicherungsanstalt (dôchodkový úrad, Rakúsko) a CW, ktorý sa týka priznania príspevku na rehabilitáciu.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Článok 3 nariadenia č. 883/2004, nazvaný „Vecná pôsobnosť“, v odseku 1 stanovuje:
„Toto nariadenie sa vzťahuje na všetky právne predpisy, ktoré sa týkajú týchto častí sociálneho zabezpečenia:
a) nemocenské dávky;
...
c) dávky v invalidite;
...
h) dávky v nezamestnanosti;
...“
- 4 Článok 11 tohto nariadenia, ktorý upravuje všeobecné pravidlá na určenie uplatniteľných právnych predpisov, v odsekoch 1 až 3 stanovuje:
„1. Osoby, na ktoré sa toto nariadenie vzťahuje, podliehajú právnym predpisom len jedného členského štátu. Tieto právne predpisy sa určia v súlade s touto hlavou.
2. Na účely tejto hlavy osoby, ktoré prijímajú peňažné dávky na základe ich činnosti ako zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činné osoby, alebo ako dôsledok tejto činnosti, sa považujú za osoby, ktoré vykonávajú túto činnosť. Toto sa nevzťahuje na dôchodky v invalidite, starobné dôchodky alebo pozostalostné dôchodky alebo, na dôchodky v súvislosti s pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, alebo na nemocenské peňažné dávky vzťahujúce sa na ošetrovanie počas neobmedzenej doby.“

3. S výhradou článkov 12 až 16:

- a) osoba vykonávajúca činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba v členskom štáte podlieha právnym predpisom tohto členského štátu;
- b) štátny zamestnanec podlieha právnym predpisom členského štátu, ktorého správa ho zamestnáva;
- c) osoba prijímajúca dávku v nezamestnanosti v súlade s článkom 65 podľa právnych predpisov členského štátu bydliska podlieha právnym predpisom tohto členského štátu;
- b) osoba povolaná alebo opätovne povolaná na výkon služby v ozbrojených silách alebo civilnej služby členského štátu podlieha právnym predpisom tohto členského štátu;
- e) ktorákoľvek iná osoba, na ktorú sa písm. a) až d) nevzťahujú, podlieha právnym predpisom členského štátu bydliska bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia tohto nariadenia zaručujúce tejto osobe dávky podľa právnych predpisov jedného alebo viacerých členských štátov.“

Rakúske právo

- 5 Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (Všeobecný zákonník sociálneho poistenia, BGBl. 189/1955), v znení účinnom pred nadobudnutím účinnosti Sozialrechts-Änderungsgesetz 2012 (zákon z roku 2012, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré ustanovenia práva sociálneho zabezpečenia, BGBl. I, 3/2013), 1. januára 2014 stanovoval, že invalidný dôchodok sa môže na dobu určitú priznať aj poistencom narodeným po 31. decembri 1963, ktorí sa nachádzajú v situácii dočasnej invalidity.
- 6 Všeobecný zákonník sociálneho poistenia v znení zákona z roku 2012, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré ustanovenia práva sociálneho zabezpečenia (ďalej len „ASVG“), v súčasnosti vyhradzuje nárok na invalidný dôchodok len osobám, ktoré už nemôžu byť znovu zaradené na trh práce, a to v zásade z dôvodu trvalej invalidity, a v prípade dočasnej invalidity stanovuje vyplácanie príspevku na rehabilitáciu a rekvalifikačný príspevok.
- 7 Príspevok na rehabilitáciu vypláca príslušná zdravotná poisťovňa počas liečebnej rehabilitácie.
- 8 Podľa § 8 ods. 1 bodu 1 písm. d) ASVG sú poberatelia príspevku na rehabilitáciu iba čiastočne poistení v rámci zákonného systému sociálneho poistenia, a to výlučne v systéme zdravotného poistenia.
- 9 § 143a ASVG týkajúci sa príspevku na rehabilitáciu v odsekoch 1 a 2 stanovuje:

„1. Osoby, ktoré na vlastnú žiadosť získali rozhodnutie, ktorým sa konštatuje, [že sa nachádzajú v situácii dočasnej invalidity, ktorej predpokladaná dĺžka trvania je aspoň šesť mesiacov, a nie sú príjemcami ani opatrení na opätovné zaradenie do pracovného života, ani starobného dôchodku], majú nárok na príspevok na rehabilitáciu od referenčného dátumu... počas doby trvania ich dočasnej invalidity (práceneschopnosti). Skutočnosť, že dočasná invalidita (práceneschopnosť) stále trvá, preskúma zdravotná poisťovňa vždy, keď je to potrebné, a v každom prípade aspoň po uplynutí jedného roka po priznaní príspevku na rehabilitáciu alebo po poslednom odbornom posudku v rámci vedenia spisov, a to prostredníctvom Kompetenzzentrum Begutachtung (odborné kompetenčné centrum)... O určení toho, či existuje nárok na príspevok na rehabilitáciu, ako aj o jeho odňatí rozhoduje dôchodkový úrad.

2. Príspevok na rehabilitáciu sa vypláca vo výške nemocenskej peňažnej dávky... a od štyridsiateho tretieho dňa vo výške zvýšenej nemocenskej peňažnej dávky..., ktorá by prináležala za poslednú zárobkovú činnosť, ktorá odôvodňuje účasť v zákonnom systéme zdravotného poistenia...”

10 §143b ASVG týkajúci sa vedenia spisov stanovuje:

„Zdravotné poisťovne musia osobám poisteným v zákonom systéme poistenia uvedeným v § 8 ods. 1 bode 1 písm. d) poskytnúť plnú podporu s cieľom zabezpečiť počas obdobia prechodu od zdravotnej starostlivosti k rehabilitácii v záujme prinavrátania pracovnej schopnosti postup liečby v súlade so stavom lekárskej vedy a umožniť optimálny priebeh potrebných etáp starostlivosti. Poistenca treba v tomto rámci počas zdravotnej starostlivosti, ako aj rehabilitácie v záujme prinavrátania pracovnej schopnosti podporovať a sprevádzať v rámci koordinácie ďalších postupov na ten účel, aby sa po zistení potrieb vypracoval individuálny plán starostlivosti a realizoval sa prostredníctvom jednotlivých poskytovateľov. V rámci vedenia spisov je potrebné dbať na to, aby sa poistenci pravidelne podrobili odborným posudkom odborného kompetenčného centra... Na tento účel sa zdravotné poisťovne musia včas dohodnúť s príslušným úradom práce a príslušným dôchodkovým úradom. Dôchodkový úrad môže požiadať odborné kompetenčné centrum o vypracovanie odborného posudku v rámci systému vedenia spisov.“

11 Podľa § 255 ASVG nárok poistenca na poberanie príspevku na rehabilitáciu podlieha najmä podmienke, že sa nachádza v situácii dočasnej invalidity, ktorej predpokladaná doba trvania je aspoň šesť mesiacov.

Skutkový stav a prejudiciálne otázky

12 Žalovaná vo veci samej, narodená v roku 1965, má rakúsku štátnu príslušnosť.

13 Dotyčná po tom, čo bývala a pracovala v Rakúsku, v roku 1990 premiestnila svoje bydlisko do Nemecka, kde odvtedy býva a kde pracovala až do roku 2013. V Rakúsku dosiahla 59 a v Nemecku 235 mesiacov doby poistenia.

14 Žalovaná podala 18. júna 2015, v čase, keď už po presťahovaní do Nemecka nebola poistená v rakúskom zákonom systéme sociálneho zabezpečenia, na dôchodkový úrad žiadosť o priznanie invalidného dôchodku, alebo, v prípade jeho nepriznania, o priznanie liečebných rehabilitačných opatrení a príspevku na rehabilitáciu, alebo, ak by ani to nebolo priznané, o priznanie opatrení na opätovné zaradenie do pracovného života.

15 Dôchodkový úrad zamietol žiadosť z dôvodu, že žalovaná vo veci samej nebola v situácii invalidity, a v každom prípade nebola poistená v rakúskom zákonom systéme sociálneho zabezpečenia, ani nepreukázala dostatočne blízky vzťah s uvedeným systémom.

16 Žalovaná vo veci samej podala proti tomuto zamietnutiu žalobu na Landesgericht Salzburg als Arbeits- und Sozialgericht (Krajinský súd Salzburg, rozhodujúci vo veciach pracovného práva a práva sociálneho zabezpečenia, Rakúsko).

17 Tento súd rozsudkom z 29. septembra 2017 uznal existenciu dočasnej invalidity žalovanej vo veci samej, a to od 18. júna 2015 na dobu odhadovanú aspoň na šesť mesiacov, a dospel k záveru, že sa jej zo strany rakúskeho systému sociálneho zabezpečenia majú poskytnúť liečebné rehabilitačné opatrenia a príspevok na rehabilitáciu počas trvania jej dočasnej invalidity. Uvedený súd naopak zamietol žalobu v rozsahu, v ktorom sa týkala žiadosti o priznanie invalidného dôchodku a opatrení na opätovné zaradenie do pracovného života.

18 Oberlandesgericht Linz als Berufungsgericht in Arbeits- und Sozialrechtssachen (Vyšší krajinský súd Linz, rozhodujúci ako odvolací súd vo veciach pracovného práva a práva sociálneho zabezpečenia, Rakúsko) zamietol rozsudkom zo 17. januára 2018 odvolanie, ktoré podal proti tomuto rozsudku dôchodkový úrad.

- 19 Dôchodkový úrad podal na Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko) opravný prostriedok *Revision* s cieľom dosiahnuť zamietnutie návrhu žalovanej vo veci samej v celom rozsahu.
- 20 Vnútroštátny súd zdôrazňuje, že žalovaná vo veci samej tvrdí, že je práceneschopná, a má blízky vzťah s Rakúskom, keďže má štátnu príslušnosť tohto členského štátu, dosiahla tam doby poistenia, býva blízko Rakúska a je v pravidelnom kontakte s rodinnými príslušníkmi, ktorí tam žijú.
- 21 Vnútroštátny súd sa domnieva, že v súlade s kritériami stanovenými judikatúrou Súdneho dvora na rozlíšenie rôznych druhov dávok stanovených nariadením č. 883/2004 predstavuje príspevok na rehabilitáciu skôr nemocenskú dávku v zmysle článku 3 ods. 1 písm. a) uvedeného nariadenia.
- 22 Okrem toho, že táto dávka pokrýva riziko dočasnej neschopnosti, a nie trvalej alebo dlhodobej neschopnosti, je totiž úzko spojená s liečebnými rehabilitačnými opatreniami smerujúcimi k obnoveniu schopností a jej cieľom je kompenzovať stratu príjmov počas obdobia, v ktorom sa dotknutá osoba musí podrobiť liečebným rehabilitačným opatreniam. Napokon, spôsob výpočtu tejto dávky je založený na spôsobe výpočtu nemocenskej peňažnej dávky.
- 23 Ak by teda Súdny dvor dospel k záveru, že príspevok na rehabilitáciu je skutočne nemocenskou dávkou, podľa vnútroštátneho súdu by sa na žalovanú vo veci samej, ktorá má bydlisko v Nemecku, nevzťahovali rakúske právne predpisy, ale nemecké právne predpisy. Podľa článku 11 ods. 3 písm. e) nariadenia č. 883/2004 je totiž, pokiaľ ide o nemocenské dávky, príslušný členský štát bydliska.
- 24 Vnútroštátny súd však poznamenáva, že príspevok na rehabilitáciu má určité vlastnosti, ktorými sa približuje k dávke v invalidite. Poskytnutie tohto príspevku je podmienené odvádzaním príspevkov do zákonného systému poistenia (zdravotného a dôchodkového) a predpokladá uplynutie určitej čakacej doby. Okrem toho sa ho možno domáhať len podaním žiadosti o invalidný dôchodok v dôchodkovej poisťovni.
- 25 Vnútroštátny súd však dodáva, že príspevok na rehabilitáciu sa svojím cieľom, ako aj spôsobom, akým je koncipovaný, odlišuje od dôchodku alebo opatrovateľského príspevku. Súdny dvor totiž rozhodol, že príspevky súvisiace s rizikom odkázanosti na rozdiel od nemocenských dávok v zásade nezvyknú byť poskytované krátkodobu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. júna 2011, da Silva Martins, C-388/09, EU:C:2011:439, body 48 a 77 až 79). Príspevok na rehabilitáciu však nemá byť trvalý a cieľom liečebných rehabilitačných opatrení je umožniť, aby sa dotknutá osoba v dohľadnej budúcnosti vrátila na vnútroštátny trh práce a vyhla sa tak trvalej práceneschopnosti.
- 26 Vnútroštátny súd sa okrem toho domnieva, že hoci by vzhľadom na jeho cieľ bolo možné na prvý pohľad príspevok na rehabilitáciu prirovnať k dávke v nezamestnanosti v zmysle článku 3 ods. 1 písm. h) nariadenia č. 883/2004 (rozsudok zo 4. júna 1987, Campana, 375/85, EU:C:1987:253), takáto kvalifikácia sa v skutočnosti musí vylúčiť, pretože neexistuje súvislosť medzi nárokom na príspevok na rehabilitáciu a nezamestnanosťou alebo rizikom nezamestnanosti.
- 27 Vnútroštátny súd dodáva, že hoci v Nemecku *a priori* neexistuje dávka porovnateľná s rakúskym príspevkom na rehabilitáciu, táto okolnosť nemá takú povahu, aby obmedzila voľný pohyb v situácii, o akú ide vo veci samej.
- 28 Za týchto podmienok Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Má sa rakúsky príspevok na rehabilitáciu podľa ustanovení nariadenia [č. 883/2004] považovať za:

- nemocenskú dávku podľa článku 3 ods. 1 písm. a) nariadenia alebo
- dávku v invalidite podľa článku 3 ods. 1 písm. c) nariadenia alebo

– dávku v nezamestnanosti podľa článku 3 ods. 1 písm. h) nariadenia?

2. Má sa nariadenie [č. 883/2004] v kontexte primárneho práva vykladať v tom zmysle, že členský štát ako bývalý štát bydliska a zamestnania je povinný vyplácať dávku, akou je rakúsky príspevok na rehabilitáciu, osobe s bydliskom v inom členskom štáte, ak táto osoba dosiahla väčšinu dôb poistenia z nemocenskej a dôchodkovej časti sociálneho zabezpečenia ako zamestnanec v tomto inom členskom štáte (z časového hľadiska po zmene bydliska, ku ktorej došlo pred rokmi), a odvtedy z nemocenského a dôchodkového poistenia bývalého štátu bydliska a zamestnania nepoberala žiadne dávky?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 29 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či taká dávka, ako je príspevok na rehabilitáciu, o ktorý ide vo veci samej, predstavuje nemocenskú dávku, dávku v invalidite alebo dávku v nezamestnanosti v zmysle článku 3 ods. 1 písm. a), c) a h) nariadenia č. 883/2004.
- 30 Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry na dávky sociálneho zabezpečenia treba bez ohľadu na špecifiká rôznych vnútroštátnych právnych úprav hľadiť tak, že sú rovnakej povahy, ak majú rovnaký predmet, účel, ako aj základ pre výpočet a podmienky priznania. Za relevantné kritériá na klasifikáciu dávok naopak netreba považovať ich čisto formálne znaky (rozsudok z 30. mája 2018, Czerwiński, C-517/16, EU:C:2018:350, bod 43 a citovaná judikatúra).
- 31 Na odlíšenie jednotlivých kategórií dávok sociálneho zabezpečenia treba vziať do úvahy riziko, ktoré každá z týchto dávok kryje (rozsudok z 30. mája 2018, Czerwiński, C-517/16, EU:C:2018:350, bod 44 a citovaná judikatúra).
- 32 Nemocenská dávka v zmysle článku 3 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 883/2004 pritom kryje riziko spojené s chorobou, ktorá spôsobuje dočasné prerušenie činnosti dotknutej osoby (pozri analogicky rozsudok z 21. júla 2011, Stewart, C-503/09, EU:C:2011:500, bod 37).
- 33 Naopak, dávka v invalidite v zmysle článku 3 ods. 1 písm. c) uvedeného nariadenia je vo všeobecnosti určená na krytie rizika určitého stanoveného stupňa neschopnosti, ak je pravdepodobné, že táto neschopnosť bude trvalá alebo dlhodobá (pozri analogicky rozsudok z 21. júla 2011, Stewart, C-503/09, EU:C:2011:500, bod 38 a citovanú judikatúru).
- 34 Pokiaľ ide o dávku v nezamestnanosti, táto kryje riziko späté so stratou príjmu, ktorú pracovník utrpel v dôsledku straty zamestnania, zatiaľ čo je ešte stále schopný pracovať. Dávku priznanú v nadväznosti na to, ako sa naplnilo toto riziko, t. j. v nadväznosti na stratu zamestnania, a na ktorú viac nie je nárok, ak táto situácia zanikne z dôvodu, že dotknutá osoba začala vykonávať zárobkovú činnosť, treba považovať za dávku v nezamestnanosti (rozsudok z 19. septembra 2013, Hliddal a Bornand, C-216/12 a C-217/12, EU:C:2013:568, bod 52, ako aj citovaná judikatúra).
- 35 S ohľadom na tieto úvahy treba preskúmať, či takú dávku, o akú ide vo veci samej, treba považovať za nemocenskú dávku, dávku v invalidite alebo dávku v nezamestnanosti v zmysle článku 3 ods. 1 písm. a), c) a h) nariadenia č. 883/2004.
- 36 Na úvod z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že príspevok na rehabilitáciu sa vypláca bez ohľadu na skutočnosť, či dotknutá osoba vykonáva alebo nevykonáva zárobkovú činnosť, takže túto dávku nemožno kvalifikovať ako dávku v nezamestnanosti v zmysle článku 3 ods. 1 písm. h) tohto nariadenia.

- 37 Pokiaľ ide o kvalifikáciu príspevku na rehabilitáciu ako dávky v invalidite alebo nemocenskej dávky, treba uviesť, že podľa § 255b ASVG sa príspevok na rehabilitáciu vypláca v prípade invalidity v predpokladanej dobe trvania aspoň šesť mesiacov, a za predpokladu, že dotknutá osoba nespĺňa podmienky na priznanie starobného dôchodku.
- 38 Okrem toho je v súlade s § 143a ods. 1 ASVG trvanie dočasnej invalidity pravidelne kontrolované a v prípade, ak sa zistí, že invalidita zanikla, sa poskytovanie príspevku na rehabilitáciu pozastaví alebo ukončí.
- 39 Z toho vyplýva, že účelom dávky, ako je príspevok na rehabilitáciu, o ktorý ide vo veci samej, je pokrytie rizika dočasnej neschopnosti pracovať, a preto sa musí považovať za nemocenskú dávku v zmysle článku 3 ods. 1 písm. a) uvedeného nariadenia.
- 40 Skutočnosť, že podľa § 143a ods. 1 a 2 a § 143b ASVG príspevok na rehabilitáciu vypláca zdravotná poisťovňa a jeho výška sa vypočítava na základe nemocenskej peňažnej dávky, podporuje tento záver.
- 41 Na prvú otázku preto treba odpovedať tak, že dávka, ako je príspevok na rehabilitáciu, o ktorý ide vo veci samej, predstavuje nemocenskú dávku v zmysle článku 3 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 883/2004.

O druhej otázke

- 42 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má nariadenie č. 883/2004 vykladať v tom zmysle, že bráni takej situácii, o akú ide vo veci samej, v ktorej osobe, ktorá už nie je poistená v systéme sociálneho zabezpečenia členského štátu svojho pôvodu po tom, čo tam ukončila svoju zárobkovú činnosť a premiestnila svoje bydlisko do iného členského štátu, kde pracovala a dosiahla väčšinu svojich dôb poistenia, príslušný orgán členského štátu jej pôvodu odmietol priznať takú dávku, ako je príspevok na rehabilitáciu, o ktorý ide vo veci samej.
- 43 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že hoci prináleží právnym predpisom každého členského štátu, aby určili podmienky existencie práva byť poistený v systéme sociálneho zabezpečenia, členské štáty sú v každom prípade pri stanovovaní týchto podmienok povinné rešpektovať platné ustanovenia práva Únie. Konkrétne kolízne normy, ktoré upravuje nariadenie č. 883/2004, sú pre členské štáty kogentné, a teda členské štáty nemajú možnosť stanoviť, v akom rozsahu sa budú uplatňovať ich vlastné právne predpisy alebo právne predpisy iného členského štátu (rozsudok z 8. mája 2019, Inspecteur van de Belastingdienst, C-631/17, EU:C:2019:381, bod 45 a citovaná judikatúra).
- 44 V dôsledku toho podmienky pre vznik práva byť poistený v systéme sociálneho zabezpečenia nemôžu viesť k tomu, že z pôsobnosti dotknutej právnej úpravy budú vylúčené osoby, na ktoré sa podľa nariadenia č. 883/2004 táto právna úprava uplatňuje (rozsudok z 8. mája 2019, Inspecteur van de Belastingdienst, C-631/17, EU:C:2019:381, bod 46 a citovaná judikatúra).
- 45 Okrem toho treba pripomenúť, že podľa článku 11 ods. 1 nariadenia č. 883/2004 osoby, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, podliehajú právnym predpisom len jedného členského štátu, pričom tieto právne predpisy sa určia podľa hlavy II uvedeného nariadenia.
- 46 Ustanovenia hlavy II nariadenia č. 883/2004, ktorej súčasťou sú články 11 až 16 tohto nariadenia, predstavujú ucelený a jednotný systém kolíznych noriem, ktorých cieľom je nielen vyhnúť sa súčasnému uplatňovaniu viacerých vnútroštátnych právnych úprav a komplikáciám, ktoré z toho môžu vyplývať, ale aj zabrániť tomu, aby osoby, ktoré patria do pôsobnosti tohto nariadenia, boli zbavené ochrany v oblasti sociálneho zabezpečenia v prípade neexistencie právnej úpravy, ktorá by sa na ne vzťahovala (rozsudok z 8. mája 2019, Inspecteur van de Belastingdienst, C-631/17, EU:C:2019:381, bod 33 a citovaná judikatúra).

- 47 Pokiaľ ide konkrétne o článok 11 ods. 3 nariadenia č. 883/2004, Súdny dvor rozhodol, že jeho cieľom je určiť vnútroštátnu právnu úpravu uplatniteľnú na osoby, ktoré sa nachádzajú v niektorej zo situácií uvedených v písmenách a) až e) uvedeného článku 11 ods. 3, s výhradou článkov 12 až 16 tohto nariadenia (rozsudok z 8. mája 2019, *Inspecteur van de Belastingdienst*, C-631/17, EU:C:2019:381, bod 34 a citovaná judikatúra).
- 48 Pokiaľ ide o situáciu vo veci samej, z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že žalovaná vo veci samej, ktorá má rakúsku štátnu príslušnosť, má bydlisko v Nemecku, kde nevykonáva zárobkovú činnosť od roku 2013.
- 49 Na osobu, akou je žalovaná vo veci samej, sa však *a priori* nevzťahujú osobitné pravidlá stanovené v článkoch 12 až 16 nariadenia č. 883/2004 týkajúce sa vyslaných osôb, osôb, ktoré vykonávajú činnosť v dvoch alebo viacerých členských štátoch, osôb, ktoré si zvolili dobrovoľné alebo voliteľné nepretržité poistenie, alebo sú zmluvnými zamestnancami európskych inštitúcií, ani situácie stanovené v článku 11 ods. 3 písm. a) až d) tohto nariadenia, ktoré sa týkajú osôb vykonávajúcich činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba v členskom štáte, úradníkov, osôb, ktoré poberajú dávky v nezamestnanosti, alebo osôb povolaných alebo opätovne povolaných na výkon služby v ozbrojených silách alebo civilnej služby členského štátu, čo však prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.
- 50 Žalovaná vo veci samej spadá teda do pôsobnosti článku 11 ods. 3 písm. e) nariadenia č. 883/2004, ktorý sa uplatňuje na všetky osoby iné, ako sú osoby uvedené v článku 11 ods. 3 písm. a) až d) tohto nariadenia, medzi ktorými sa nachádzajú najmä osoby, ktoré nie sú ekonomicky aktívne (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. mája 2019, *Inspecteur van de Belastingdienst*, C-631/17, EU:C:2019:381, body 35 a 40).
- 51 Podľa článku 11 ods. 3 písm. e) nariadenia č. 883/2004 sa však na situáciu, o akú ide vo veci samej, uplatňuje právna úprava členského štátu bydliska dotknutej osoby, teda v prejednávanej veci nemecká právna úprava.
- 52 S ohľadom na pravidlo podliehania právnym predpisom len jedného členského štátu v oblasti sociálneho zabezpečenia, ktoré je upravené v článku 11 ods. 1 nariadenia č. 883/2004 a pripomenuté v bode 45 tohto rozsudku, a na pravidlo uvedené v článku 11 ods. 3 písm. e) tohto nariadenia, podľa ktorého osoba, ktorá nevykonáva činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, podlieha právnym predpisom členského štátu svojho bydliska (rozsudok z 23. januára 2019, *Zyla*, C-272/17, EU:C:2019:49, bod 41), sa už na osobu, ktorá sa nachádza v situácii, v ktorej, ako vo veci samej, už nie je poistená v systéme sociálneho zabezpečenia členského štátu svojho pôvodu po tom, čo tam ukončila svoju zárobkovú činnosť a presťahovala sa do iného členského štátu, nevzťahuje systém sociálneho zabezpečenia štátu jej pôvodu.
- 53 V prejednávanej veci teda nemožno s ohľadom na judikatúru Súdneho dvora pripomenutú v bodoch 43, 44 a 46 tohto rozsudku vytýkať príslušnému orgánu členského štátu pôvodu žalovanej vo veci samej, teda Rakúskej republike, že jej odmietol priznať príspevok na rehabilitáciu. Toto odmietnutie totiž nemalo za následok vylúčenie osoby, na ktorú by sa tieto právne predpisy uplatňovali podľa nariadenia č. 883/2004, z pôsobnosti predmetnej právnej úpravy, a teda zbaviť ju ochrany v oblasti sociálneho zabezpečenia v dôsledku neexistencie právnej úpravy, ktorá by sa na ňu vzťahovala.
- 54 Z vyššie uvedeného vyplýva, že nariadenie č. 883/2004 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takej situácii, v ktorej osobe, ktorá už nie je poistená v systéme sociálneho zabezpečenia členského štátu svojho pôvodu po tom, čo tam ukončila svoju zárobkovú činnosť a premiestnila svoje bydlisko do iného členského štátu, kde pracovala a dosiahla väčšinu svojich dôb poistenia, príslušný orgán členského štátu jej pôvodu odmietol priznať takú dávku, ako je príspevok na rehabilitáciu, o ktorý ide vo veci samej, keďže na túto osobu sa nevzťahujú právne predpisy uvedeného štátu pôvodu, ale právne predpisy štátu, kde sa nachádza jej bydlisko.

O trovách

- 55 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru, a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (ôsma komora) rozhodol takto:

1. **Dávka, ako je príspevok na rehabilitáciu, o ktorý ide vo veci samej, predstavuje nemocenskú dávku v zmysle článku 3 ods. 1 písm. a) nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, zmeneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 465/2012 z 22. mája 2012.**
2. **Nariadenie č. 883/2004, zmenené nariadením č. 465/2012, sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni takej situácii, v ktorej osobe, ktorá už nie je poistená v systéme sociálneho zabezpečenia členského štátu svojho pôvodu po tom, čo tam ukončila svoju zárobkovú činnosť a premiestnila svoje bydlisko do iného členského štátu, kde pracovala a dosiahla väčšinu svojich dôb poistenia, príslušný orgán členského štátu jej pôvodu odmietol priznať takú dávku, ako je príspevok na rehabilitáciu, o ktorý ide vo veci samej, keďže na túto osobu sa nevzťahujú právne predpisy uvedeného štátu pôvodu, ale právne predpisy štátu, kde sa nachádza jej bydlisko.**

Podpisy